

PRISHTINË

Harta turistike e Prishtinës

Ky publikim është përpiluar me qëllim të përmbledhjes së informatave kryesore që lidhen me historinë e qytetit të Prishtinës. Materialet janë mbledhur nga një ekip punues i emëruar nga Komuna e Prishtinës në vitin 2018 dhe janë organizuar kronologjikisht. Një pjesë e të dhënave më karakteristike janë veçuar si dormca të informatave në fund. Narrativa është bazë për përdorim në materialet informuese të Komunsë së Prishtinës, në fushat e turizmit, kulturës dhe të tjera. Fotografitë në këtë publikim janë me të drejta të hapura dhe mund të përdoren dhe replikohen nga çdokush. Të gjitha materialet e këtij dokumenti janë të hapura për të gjithë për kopjim, ripërdorim dhe publikim.

Komuna e Prishtinës
Rruga UÇK pn
prishtinaonline.com

Historia e hershme dhe etimologjia

Rrethina e Prishtinës, si hapësirë në pjesën qendrore të gadishullit ballkanik ka gjurmë të banimit qysh nga koha e neolitit. Në afërsi të Prishtinës ndodhet edhe qyteti antik i Ulpianës, i cili është themeluar në shekullin II dhe ka qenë i banuar deri në shekullin e 7-të. Që nga viti 518 ka filluar të braktiset pas një termeti shkatërrues. Në afërsi të Prishtinës ndodhet edhe vendbanimi i Graçanicës, ku ndodhet kisha ortodokse e themeluar në vitin 1321 në rrënojat e një kishe të shekullit VI. Në themelet e kësaj kishe mund të shihen edhe pllaka të mermerit me mbishkrime latine. Nuk dihet etimologjia e emrit Prishtinë, megjithëse shumë hipoteza janë propozuar.

Shekulli 14 deri 19

Dokumenti i parë historik i cili e permndi Prishtinën sipas emrit, daton nga viti 1342 kur, Perandoria Bizantin Jan VI Kantakouzenos përshkruan Prishtinën si një "fshat i rrethuar pa mure". Prishtina bie nën pushtimin osman qysh nga beteja e Kosovës (1389). Kjo betejë shënon fundin e sundimit serb në Kosovë, dhe në përgjithësi shënon rënien e periudhës bizantine. Të dhënat e para që dalin në vitin 1477, në Defterin osman, e përshkruajnë Prishtinën si vendbanim me 9 lagje dhe 351 shtëpi. Periudha osmane njeh zhvillimin e qytetit përmes ndërtimeve të ndryshme kryesisht fetare por edhe publike. Në këtë periudhë janë ndërtuar hamame, xhami, çeshme, rrugë, hane dhe pazare.

Duke shërbyer edhe si qendër e tregëtisë, në Prishtinë për një periudhë gjatë shekullit 17 dhe 19 është mbajtur edhe panairi ndërkombëtar i mallërave, ku tregtarë nga vende të ndryshme të botës kanë qenë vizitorë dhe tregëtuar. Ndërkohë në shekullin 19 në shtëpinë e Emin Gjikut hapet edhe muzeu i parë, ku ekspozohen eksponate private të familjes.

Prej vitit 1883 deri ne vitin 1897, Prishtina bëhet kryqyteti i Vilajetit të Kosovës. Në këtë kohë, ashtu si në të gjithë perandorinë vërehen edhe ndikimet e para të arkitekturës evropiane. Prishtina në vitin 1874 kishte ndërtuar edhe stacionin e parë të trenit, ndërtesë e ndërtuar nga britanikët.

Shekulli 20

Në vitin 1912 Prishtina çlirohet nga pushtimi osman përmes forcave të udhëhequra nga Hasan Prishtina. Në po të njejtin vit, ajo pushtohet nga forcat serbe. Në vitin 1915 ajo shkurtimisht vendoset edhe nën sundimin bullgar, deri në vitin 1918 kur forcat franceze e kthejnë në okupim të Mbretërisë Jugosllave. Kjo periudhë përjcjellet me program intensiv të kolonizimi serb, që përcillet edhe me tjetërsim të pronave nga popullata shqiptare. Kjo si rezultat sjellë dyndje të shqiptarëve nga Prishtina, duke e krijuar një mërgatë shqiptare në Turqi që vazhdon ende të jetë aty.

Në vitin 1941 Italia e përfshin Prishtinën si pjesë të okupimeve në kuadër të fushatës së saj ushtarake gjatë Luftës së Dytë Botërore (LDB).

Xhamia e Gurit

11 Ndërtesa më e vjetër që ende qëndron në Prishtinë. Themelet e saj janë vendosur në vitin 1392, vetëm tre vjet pas betejës së Kosovës. Xhaminë e ka nisur Sulltan Bajaziti, ndërsa e ka përfunduar Sulltan Fatihu. Karakteristikë e saj është minarja tërësisht nga guri.

Xhamia e Sulltanit 10 **Është ndërtuar sipas urdhrit të Sulltan Mehmet Fatihut II - Pushtuesit. Sipas mbishkrimit në gjuhën arabe që ndodhet mbi portalin e hyrjes, xhamia është ndërtuar në vitin 1461. Gjatë luftërave austro-turke në fund të shekullit XVII, kjo xhami është shndërruar në kishë katolike. Këtu ka qenë i varrosur Pjetër Bogdani, njëri ndër shkrimtarët më të hershëm shqiptarë. Pas humbjes së luftës së austriakëve në vitin 1690 eshtrat e Bogdanit zhvarrosen dhe hidhen në rrugë nga ushtria turke dhe ndërtesës i kthehet funksioni i mëparshëm.**

Gjatë kësaj periudhe Prishtina bëhet pjesë e Shqipërisë së pushtuar nga Italia. E më pas, për një kohë të shkurtër deri në çlirim edhe nga Gjermania. Pas LDB Kosova bëhet provincë autonome e Republikës Socialiste të Jugosllavisë.

Prishtina u shpall kryqyteti i Kosovës më 1947. Në vitin 1953 zhvillohet plani urban per një qytet 'modern' prej 50.000 banorësh, mbi gërmadhat e qytetit të vjetër. Gjatë viteve të 1950-a deri në vitet e 1970-a, nën moton "shkatërro të vjetrën dhe ndërto të renë" u rrënuan pjesë të lagjeve të qytetit, për tu ndërtuar ndërtesa banimi, administrative, shëndetësore, shkollore, sheshe, e përmendore. Fragmente të lagjeve të dikurshme sot kemi në zonën që njihet si Qendra Historike e Prishtinës, ku është Sahatkulla, Xhamia e Gurit, Xhamia e Mbretit etj. Më 1988 Prishtinës iu mbuluan dhe betonuan lumenjtë Prishtevka dhe Vellusha.

Kushtetuta e Kosovës

Në vitin 1974 statusi i Kosovës ndryshon përmes aprovimit të Kushtetutës së Kosovës që do t'i jepte vendit statusin e de facto republikës brenda Jugosllavisë, megjithëse de jure ende konsiderohej rajon i Serbisë. Kosova kishte të gjitha të drejtat që i kishin republikat tjera, në përjashtim të shkëputjes. Me këtë Kushtetutë, hapet Universiteti i Prishtinës në gjuhën shqipe, kurse edhe punësimi i shqiptarëve si shumicë përmirësohet ndjeshëm, duke krijuar rrethana të reja në Prishtinë dhe Kosovë. Periudha njihet edhe për investimet e mëdha në kryeqytet, ku lagjet si Bregu i Diellit, Dardania, Ulpiana janë ndërtuar. Ndërsa edhe ndërtesat si Biblioteka Kombëtare e Kosovës, Rilindja dhe Pallati i Rinisë me emrin Boro dhe Ramizi poashtu janë ndërtuar në këtë kohë. Kjo periudhë e lulëzimit zgjatë deri në vitin 1989 kur shpërbërja e Jugosllavisë përcjellet me masa të reja për statusin e Kosovës.

Vitet e 90-ta dhe lufta në Kosovë

Pas suprimimit të autonomisë së Kosovës në vitin 1989, intelektualët shqiptarët formuan partinë Lidhja Demokratike e Kosovës dhe strukturuan një sistem paralel të udhëheqjes, duke bojkotuar të gjitha institucionet e Serbisë dhe Jugosllavisë. Në këtë sistem institucionet shëndetësore dhe arsimore u bartën në shtëpi private të shqiptarvë, ndërkaq Radio Televizioni i Shqipërisë jipte dy orë program të RTP-së, program të cilin shqiptarët në Kosovë po e ndiçnin përmes antenave satelitare.

Të gjitha ndërtesat e institucioneve të Kosovës, përfshirë kuvendin, qeverinë, shkollat, bankat, universitetin, spitalet dhe fushat sportive u vendosën në administrim ekzluvisht të serbëve. Shqiptarët u përjashtuar nga të gjitha vendet e punës. Përveç sagregimit, kjo dekadë njeh edhe rritjen e dhunës fizike dhe dëbimin e popullatës nga Kosova. Vetëm gjatë tremujorit mars-qershor 1999 rreth një milion shqiptarë janë dëbuar shtetet e rajonit dhe Evropës.

Pas gati një dekade rezistence paqësore përmes sistemit paralel, në vitin 1998 filloi edhe lufta guerile mes shqiptarëve të organizuar përmes Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës dhe ushtrisë dhe forcave paramilitare të Serbisë. Për shkak të dhunës ndaj civilëve shqiptar dhe dëbimit masiv që po ndodhte, forcat e NATO's me mbështetjen e bashkësisë ndërkombëtare intervenuan me sulme ajrore, duke e detyruar shtetin Serb të tërhiqet nga Kosova. Me nënshkrimin e Marrëveshjes së Kumanovës më 9 qershor vendoset stabilitet në Kosovë. Forcat serbe u tërhiqen nga Kosova dhe populli i Kosovës u kthye nëpër shtëpitë e veta.

Shekulli 21

Pas çlirimit Prishtina bëhet kryeqytet i Kosovës si protektorat ndërkombëtar që udhëhiqet nga një mision i Kombeve të Bashkuara me emrin United Nations Mission in Kosovo (UNMIK). Protektorati zgjatë deri në vitin 2008 kur Kosova shpallë pavarësinë. Ajo menjëherë pranohet nga SHBA, Britania e Madhe, Franca, Gjermania dhe Italia duke nisur kështu rrugëtimin e vendit si shtet i pavarur. Që nga 1999 Prishtina ka parë ndryshime të mëdha në infrastrukturë dhe organizim. Për shkak të kërkesës në rritje për dyndje urbane, janë krijuar lagje të reja, ndërkohë që shumë lagje të vjetra të banuara me shtëpi janë riorganizuar në lagje me banesa shumëkatëshe.

Prishtina sot është në proces të planifikimit, riorganizimit, dhe rizbulimit në nivel institucional. Me përpjekte për të konservuar ndërtesa të trashëgimisë kulturore që janë gjurmë të historisë së pasur të qytetit. Dhe me projekte të reja ambicioze për lagje moderne, ndërtesa institucionale, parqe, ndërtesa kulturore, rekreative e sportive dhe me hapësira publike. Prishtina është në rrugën e saj për tu kthyer në një kryqytet të denjë të Evropës.

NUMRA ME RËNDËSI

Policia
038/192
në telefon mobil
192, 112

Ambulanca
194

Zjarrfikësat
193

Qendra Klinike Universitare e Kosovës
00383(0) 500-600

Emergjenca
00383(0) 500 094.

Aeroporti Adem Jashari
00383(0)385015021214

Stacionet e policisë nga 038
Nr.1: **00383(0)504-604-5059**
Nr.2: **00383(0)504-604-6748**
Nr.3: **00383(0)504-604-6796**
Nr.4: **00383(0)504-604-2997**

Stacioni i autobusëve
+381 38 550 011
+381 38 541 517
+381 38 540 142

HYJNESHA NË FRON

Është simbol i qytetit që nga viti 1999. Figura nga terakota është gjetur në afërsi të Prishtinës dhe besohet se është rreth 6,000 vjet e vjetër.

Pallati i Rinisë dhe Sporteve

16 U ndërtua në vitin 1977 dhe ka një hapësirë rreth 10.000 metra katrorë. Pallati është një stadium me 2 fusha sportive, dy qendra të kongresit, një librari, qendër tregtare dhe parking të brendshëm e të jashtëm. U emërua "Boro dhe Ramizi" për nder të dy partizanëve dhe heronjëve të Jugosllavisë, serbit Boro Vukmiroviq dhe shqiptarit Ramiz Sadikut, për të promovuar idenë propagandistike të Vllaznim-Bashkimit të ish-RSFJ-së. Në vitin 2000, një pjesë e ndërtesës, përfshirë sallën sportive, është djegur dhe ka mbetur e parregulluar që nga atëherë.

Hotel "Grand"

18 Është zemra e Prishtinës dhe është projektuar nga Bashkim Fehmiu dhe Dragan Kovaçeviç. Grand Hotel është një nga monumentet kryesore të Prishtinës dhe është një përfaqësues i madh i arkitekturës së viteve 80-të në Kosovë. Planet fillestare për hotelin parashikonin se tarraca e pasme do të ishte e lidhur me një urë për Pallatin e Rinisë dhe Sporteve. Në katin më të lartë gjendet "dhoma e Titos" ku udhëheqësi jugosllav ka fjetur dikur.

Biblioteka Kombëtare e Kosovës

17 E ndërtuar në vitin 1974 dhe e dizajnuar nga arkitekti kroat Andrija Mutnjakoviq, ndërtesa e bibliotekës si tërësi arkitekturore paraqet një kombinim të kubeve dhe të kupolave, ndërsa i përket tipit të arkitekturës të "regjionalizmit të ri". Gjithsej janë 79 kupola të ndara me segmente që i përngjajnë trurit dhe simbolikisht e paraqesin dijen. Ndërtesa është katërkatëshe me sipërfaqe prej 16.500 m², prej të cilave 13.500 m² sipërfaqe të shfrytëzueshme. Biblioteka ka salla të leximit, sallën e periodikut, hapësirat për laboratorët e konservimit të librit, foto-laboratorin, libër-lidhëtoren, depotë, hapësirat administrative dhe 2 amfiteatra. Që nga viti 1982, Biblioteka Kombëtare Universitare e Kosovës, e njohur në atë kohë si Biblioteka Populllore dhe Universitare e Kosovës, e fillon veprimtarinë e vet në këtë ndërtesë.

Kompleks banimi "Emin Gjiku"

3 **Deri në vitin 1990, ky kompleks është përdorur si Muze i Natyrës, ndërsa nga viti 2003 kompleksi funksion si Muze Etnologjik, i cili përmban koleksione të ndryshme të trashëgimisë kulturore të luajtshme dhe shpirtërore. Ndërtesa e gurit, e rivendosur aty në vitin 1960, është e vetmja ndërtesë, e cila i shpëtoi shkatërrimit të Çarshisë së Vjetër. Si tërësi, kompleksi "Emin Gjiku" mbetet një ndër shembujt më të mirë të shtëpive qytetare të fillimit të shekullit XIX. Në shtator 2006, Emin Gjiku hapet si muze, pjesë përbërëse e Muzeut të Kosovës me ekspozitën etnologjike që shpjegon jetën në Kosovë në aspektin etnologjik gjatë shekujve XVIII-XIX.**

NË SH1FRA

1342
Prishtina me emrin që e ka sot për herë të parë përmendet në vitin 1342.

1392
Ndërtesa më e vjetër në qytet që është e dokumentuar themelet i ka nga viti 1392.

200k
banorë i ka zyrtarisht Prishtina, por të dhënat tregojnë se së paku 500k jetojnë në qytet.

79
është numri i kupolave që i ka Biblioteka Kombëtare e Kosovës, ndërtesat ikonike e qytetit.

Shtatorja "Bill Clinton"

80 Në vitin 2009, është punuar statuja e ish-presidentit të Shteteve të Bashkuara të Amerikës, Bill Clinton, nga skulptori Izeir Mustafa. Statuja u punua për ta nderuar presidentin për ndihmën dhe rolin e tij gjatë luftës së vitit 1999 në Kosovë. Gjatësia e skulptures është rreth 3 metra dhe në dorën e majtë presidenti e mban mirënjohjen "Honoris Causa" që i është dhënë nga Universiteti i Prishtinës. Statuja është e vendosur në sheshin e emëruar sipas presidentit Bill Clinton.

Përmendorja e Lirisë

12 U dizajnua nga skulptori serb Miodrag Zirkoviq në vitin 1957 dhe u ndërtua në vitin 1959. Përmendorja Vllaznim-Bashkim u ndërtua gjatë një kohe kur po ndodhnin ndryshime të mëdha në kryeqytetin e Kosovës. Autoritetet jugosllave sollën një frymë të re të realizmit socialist, i cili u manifestua edhe nëpërmjet arkitekturës. Sipas autorit, përmendorja simbolizon bashkimin e etnive të ndryshme që jetonin atëkohë në Prishtinë.

Strehimorja e Arinjve

81 Sanctuary Bear Prishtina është një park kombëtar në Kosovë që gjendet në afërsi të qytetit të Prishtinës. Për shumë vite, nuk kishte ligj kundër mbajtjes së ariut të kaftë në Kosovë. Të gjithë arinjtë e mbajtur privatisht kanë jetuar në kafaze të vogla nëpër restorante. Ata kanë lindur kryesisht në pyjet e Kosovës ose të Shqipërisë dhe janë rrëmbyer prej nënave të tyre nga tregtarët e kafshëve. Si arinjë të restoranteve ata duhej të tërhiqnin klientë dhe kështu përfitonin pronarët e tyre. Në nëntor të vitit 2010, kur u bë e paligjshme për të mbajtur arinjë privatisht, u shfaq nevoja për një park kombëtar si një shtëpi e re për arinjtë e shpëtuar nga robëria. Sanctuary Bear Prishtina u themelua në vitin 2013 nga Four Paws Austria në bashkëpunim me KFOR-in, Qytetin e Prishtinës, Ministrinë e Mjedisit të Kosovës, dhe firmën ligjore Franke & Partner. Sanctuary ofron strehim të përshtatshme për të gjithë arinjtë e restoranteve, me rrethime të mëdha që i përngjajnë habitatit natyror të arinjve.

Ulpiana arkeologjike

82 Ulpiana, ndryshe Municipium Ulpiana dhe Justiniana Secunda, ishte një qytet romak në rrethin e Graçanicës qysh nga fundi i shekullit II, që zhvillimin më të madh e ka arritur në periudhën në mes të shekujve III dhe IV. Gjatë kësaj periudhe kohore, qyteti e kishte epitetin Municipum Ulpiana Splendissima - Municipi i Ulpianës Madhështore apo të Shkëlqyer, duke u karakterizuar me rrjete të rrugëve të drejta, sistem ortogonal, ujësjellës, objekte të banimit si dhe me objekte publike, sakrale, profane e utilitare, posaçërisht gjatë sundimit të perandorit Justinian në shekullin VI, kohë kjo kur riemërohet në Justiniana Secunda.

Gjatë periudhës romake, gjeografikisht, Ulpiana ishte njëra nga qendrat kryesore gravituese komunikuese në mes të Konstantinopolit dhe Romës, për shkak të pozicionimi afër kryqëzimit të rrugëve që e lidhnin Detin Adriatik me Detin Egje dhe jodrejtpërdrejt edhe me Detin e Zi, gjithashtu edhe falë pozicionimit afër kryqëzimit të rrugëve Via Lissus-Naissus dhe atë të Scupit.

Monumenti Newborn

83 Është skulptura tipografike që ka shënjuar ditën e Pavarësisë së Kosovës, 17 shkurtin 2008, ditë edhe në të cilën është vendosur para Pallatit të Rinisë dhe Sporteve. Monumenti u punua pa ndalur për 10 ditë me rend në mënyrë që të përfundohet për datë të pavarësisë. Fillimisht ngjyra e shkronjave ishte e verdhë, mirëpo tradicionalisht ngjyrat e shkronjave ndryshojnë çdo 17 shkurt. Dimensionet e monumentit janë 3 metra lartësi, 24 metra gjatësi, dhe 0,9 metra trashësi, kurse pesha e saj është rreth 9 tonelata.

Muzeu i Kosovës

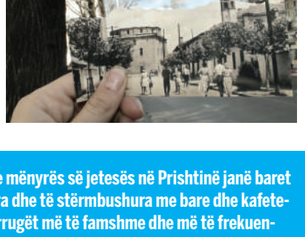
2 Ndërtesa monumentale eklektike "Muzeu i Kosovës" gjendet në zonën historike të qytetit të Prishtinës. Ndërtesa është ngritur më 1885/86 sipas projektit të punuar në Zyrën Ushtarake në Graz, si ndërtesë për stafin e garnizonit osman. Deri në vitin 1975 ndërtesa është përdorur si seli e komandës ushtarake gjatë regjimit të ish-RSFJ për rajoinn e Prishtinës. Prej vitit 1980, kjo ndërtesë shfrytëzohet si Muze i Kosovës. Planimetria e ndërtesës është drejtkëndëshe e ndërtuar me materiale ndërtimore si gurë, tulla, dru e mermer. Kulmi është rindërtuar dhe i takon tipit "mansard" i mbuluar me tjegulla "moderne". Pjesa frontale e ndërtesës theksohet me një ritëm të njëtrajtshëm të hapjeve dhe shkallëve të theksuara simetrike njëkrahëshe, me planimetri gjysmëharkore që çojnë nga përdhesa deri në kat të parë. Muzeu i Kosovës si institucion është themeluar në vitin 1949.

Qendra Historike

4 6 8 9 Qendra Historike e Prishtinës apo Zona Historike e Prishtinës përfshin një numër të madh objektesh të trashëgimisë kulturore dhe që gjenden në pjesën më të vjetër të qytetit të Prishtinës që dikur e kishte rolin e bërthamës së qytetit. Në këtë pjesë janë zhvilluar të gjitha aktivitetet e jetës shoqërore, administrative, ekonomike, zejtare, politike, kulturore dhe edukative. Çarshia e qytetit, hamami, hanet, dyqanet, xhamitë, shtëpitë individuale dhe sahatkulla ishin elementet që e përbënin bërthamën e Prishtinës së vjetër. Sot kjo pjesë është e mbrojtur si Qendra apo Zona Historike e Prishtinës.

Prishtina i ka 15 linja të transportit publik që lidhin fshatrat dhe lagjet me qendrën e qytetit.

Hotel Union

1 U ndërtua në vitin 1927 nën mbikqyrjen e arkitektit austriak Andija Kremer. Stili i ndërtesës ishte ndikuar nga arkitektura evropiane e kohës, duke përmbajtur elemente të neo-renesansës dhe të neo-barokut. Ndërtesa, e cila është e pozicionuar afër Pazarit të Vjetër të Prishtinës, frekuentohej zakonisht nga tregtarët vizitorë. Fillimisht ishte emëruar si "Hotel Skënderbeu". Përbrenda ndërtesës gjendet një mur mozaiku i artistit Jakup Ferri, i punuar në vitin 2010.

Baret dhe kafeteritë - Pjesë shumë e madhe e mënyrës së jetesës në Prishtinë janë baret dhe kafeteritë. Rrugë të tëra janë të dedikuara dhe të stërmbushura me bare dhe kafeteri. Kafet e rakisë dhe Kafet e vogla janë ndër rrugët më të famshme dhe më të frekuentuara të Prishtinës. Si pije të preferuara në këto bare janë rakia tradicionale dhe birra. Përveç pijeve, në këto vende ofrohet edhe shërbimi i ushqimeve të ndryshme: të shpejt apo tradicional.

Lumenjt e Prishtinës 86 Prishtina deri në vitet e 70-80-ta i kishte edhe dy lumenj në qytet, që kaloheshin përmes urave. Me modernizimin e infrastrukturës ato janë mbuluar dhe sot përdoren si pjes e sistemit të kanalizimit. Dy lumenjt Vellusha dhe Prishtevka mund të shihen ende në pikën ku bashkohen prapa stadiumit të qytetit.

Parku i Gërmisë 84 është parku kryesor i qytetit që ndodhet në verilindje të Prishtinës. Ka një sipërfaqe prej 1126 hektar dhe përdoret si hapësirë rekreative dhe turistike. Të dhëna tregojnë se rreth një milion njerëz e vizitojnë këtë park në vit. Është zonë e mbrojtur e natyrësqë nga viti 1987.

Liqeni i Badovcit 85 është një nga dy liqenet afër Prishtinës që e furnizojnë edhe qytetin me ujë të pishëm. Badovci është në afërsi të qytetit dhe është i lidhur me parkun e Gërmisë. Në afërsi të Badovcit është edhe parku i arinjve, që është një park zoologjik i qytetit.

Që nga mesi i viteve 2000 kjo rrugë që mban emrin Nëna Terezë është e mbyllur për makina dhe shërben vetëm për këmbësorët. Ajo është e shtruar me pllaka të granitit dhe gjithashtu ka rol komercial dhe kulturor, ku shumica e aktiviteteve në qytet zhvillohen aty. Në dy skajet e rrugës ndodhen sheshi Skenderbej dhe sheshi Zahir Pajaziti.

Kuvendi i Kosovës
19 E vendosur mbi Pazarin e vjetër të Prishtinës, u projektua fillimisht nga Bogdan Nestoroviq më 1948 dhe më vonë u adaptua dhe u riprojektua nga arkitekti i njohur kroat Juraj Neidhardt në vitin 1960. Neidhardt i lindur në Zagreb, por që pjesën më të madhe të jetës e ka kaluar në Sarajevë, përfundoi shkollën e arkitekturës në Vjenë dhe punoi në zyrën e Le Corbusier në Paris gjatë viteve 1932 dhe 1936. Gjatë viteve të fundit, ndërtesa u modifikua shumë sidomos në sallën e mbledhjeve të parlamentit, fasadën lindore dhe atë jugore.

Ndërtesa e Qeverisë (ish-Banka e Kosovës)
13 Kjo ndërtesë ishte e njohur më parë si Banka e Kosovës dhe është e dizajnuar nga arkitektët Milan Tomiq dhe Milan Pavloviq. U ndërtua në vitet '80-të, dhe në atë kohë ishte ndërtesa më e lartë në qytet. Plani fillestar ishte që dy ndërtesa identike të ndërtoheshin krahas njëra tjetres, por ky plan nuk u realizua kurrë. Ndërtesa është bombarduar gjatë luftës në Kosovë në vitin 99 dhe më vonu u renovua duke humbur elegancën dhe bukurinë e saj që kishte dikur.

Sheshi Nëna Terezë
87 Është hapësira kryesore pedonale qytetit. Në vitet e 70 deri në vitet 2000 kjo hapësirë ka shërbyer si korzo e qytetit, ku banorët kanë dalur për shetitje, kryesisht në mbrëjme. Përderisa gjatë ditës rruga ka qenë e hapur edhe për veturat dhe makinat tjera.

Katedralja
23 Kulla e këmbanës së Katedrales "Nënë Tereza" është një ndër ndërtesat më të larta në Prishtinë. Pozicionimi dhe lartësia e saj ofrojnë një pamje mahnitëse të Prishtinës, nga të katër anët. Nga kjo pozitë, mund të shihen disa nga pjesët më interesante të qytetit, si kampusi i Universitetit të Prishtinës, pjesa perëndimore e qytetit nga ku përcillet perëndimi i diellit dhe në anët e tjera shihen ndërtesat e tjera të larta të qytetit. Që nga viti 2014, vizitorët mund të ngjiten në kullë dhe të shijojnë një pamje të rrallë të Prishtinës.

Monumente dhe kulturë
1. Hotel Unioni
2. Muzeu i Kosovës
3. Kompleksi Emin Gjiku
4. Hamami i Madh
5. Shtëpia e Gurit
6. Shtëpia Domaniku
7. Kisha e shën Kollit
8. Sahatkulla
9. Xhamia Jashar Pashës
10. Xhamia e Madhe
11. Xhamia e Gurit
12. Vëllaznim Bashkimi
13. Qeveria e Kosovës
14. Rilindja
15. Radio Kosova
16. Pallati i Rinisë
17. Biblioteka Kombëtare
18. Grand Hotel
19. Kuvendi i Kosovës
20. ish-Gërmia
21. Elektro Kosova
22. Kompleksi Kurrizi
23. Katedralja Nëna Terezë
24. Muzeu i Pavarësisë
25. Ibrahim Kodra Museum
26. Teatri Kombëtar
27. Lapidariumi
28. Monumenti i LDB

Hotele
29. Hotel Grand
30. Hotel Sirius
31. Swiss Diamond
32. Hotel Nartel
33. Hotel Emerald
34. Prishtina International
35. Hotel Real
36. Hostel Han
37. Tuba
38. Prishtina Center Hostel
39. White Tree
40. Oda
41. Buffalo Backpackers
42. Mami's Hostel
43. Centre Hostel
44. Guest House Konaku
45. Hotel Garden
46. Hotel Prishtina
47. Hotel Begolli
48. Hotel Prima
49. Hotel Ora

Gastronomi dhe bare
50. Gagi Restaurant
51. Soma Book Station
52. Kafja e Vogël
53. Mezzeria
54. Babaganoush
55. Osteria Basilico
56. Papirun
57. Pishat
58. Tirona
59. Ponte Vecchio
60. Napoli
61. Mexicana
62. Miqt Taverna
63. Tiffany
64. Thai Restaurant
65. Himalayan Ghorka
66. De Rada
67. Miqt PUB
68. Ditenat
69. Liburnia Restaurant
70. El Greco Restaurant
71. Piccadilly Burek
72. Prishtina Burek
73. Emini Burek
74. Sonder Bar
75. Sabota

Tjera
78. Galeria Kombëtare
79. Muz. i Shtëpive Shkolla
80. Bill Klinton përmend.
81. Parku i Arinjve
82. Parku Arkeol. Ulpiana
83. Newborn
84. Parku Gërmia
85. Liqeni i Badovcit
86. Bashkimi i lumenjve
87. Sheshi Nëna Terezë

Harta është gjeneruar përmes Maposmatic nga Open Street Maps. Kurse fotografitë janë Creative Commons nga Wikimedia.